

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznauila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 198.

V Ljubljani, v torek 1. septembra 1891.

Letnik XIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. septembrom pričela se je nova naročba na

„SLOVENCA“,

h kateri najljubše vabi

upravnništvo.

Naročnina razvidi se na glavni listi, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določajo naročnine, se ne ozira.

Celovski magistrat pa slovenščina.

Iz Celovca, 30. avg.

„Tega pa že ne, da bi zdaj na stare dni začeli sprejemati slovenske dopise, koje nam začno kar naenkrat pošiljati ti drzni ‚bindišarji‘, ne da bi prej prosili našega ‚leib-zurnalista‘ Dobernika visokega dovoljenja! Kaj bi pač rekel ta mož iz čiste nemške kovine, g. Dobernik, in za njim vse liberalno časnikarstvo po vsej širni Avstriji, ko bi mi, v borbi zoper klerikalce in ‚bindišarje‘ toliko skušeni bojovníki, slavni mestni očetje ‚pragermanskega‘ *) Celovca kar naenkrat kazali se pomirljive in pravične nasproti koroškim Slovincem! Ne, to bi bilo vendar preveč!“ — Tako nekako so mislili mestni občinski odborniki celovski, ko je lansko leto ustanovljeno, za narodno stvar na Koroškem prepotrebno „Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ mestnemu magistratu jelo pošiljati slovenske dopise. — Razvila se je iz tega zanimiva

Pa čudno!

Stavec.

politična pravda, ki se je končala še-le minoli mesec s sijajno zmago „Katol. političnega in gospodarskega društva“.

Koj od svojega početka je imenovano društvo mestnemu magistratu dopisovalo v slovenščini, kar je čisto naravno, ker ima naše društvo namen, vsestransko braniti narodne pravice koroških Slovencev ter izvesti gólo: „Vsakemu svoje!“ Nekoliko časa, dokler je še uradoval magistratni ravnatelj gosp. Brattuš, rodóm Kranjec, je magistrat tudi sprejemal in reševal slovenske vloge. Ko je pa odstopil imenovani gospod, jedini slovenščine zmožni magistratni uradnik, bili so mestni očetje v zadregi, kaj jim je početi s slovenskimi vlogami. Nastaviti uradnika, slovenščine zmožnega, niso marali, — reševati slovenskih vlog sami pa niso znali. Da bi se pomagali iz zadrege, poslužili so se naslednjega, dokaj čudnega sredstva: Društvu, oziroma njega podpredsedniku g. Vekoslavu Legatu poslali so naslednji nemški odlok:

„Slavnemu društvenemu vodstvu se je dosedaj poljubilo (!) magistratu samo v slovenščini dopisovati. Ker je pa uradni jezik celovškega magistrata kot politične oblasti prve instance nemški in ni nobene postavne naredbe, po kateri bi moral vsprejemati tudi slovenske vloge, naprosi se slavno vodstvo, naj takim dopisom v prihodnje priloži tudi nemški prevod.“

Ako bi se slavno vodstvo čutilo po tej odredbi obteženo, stoji mu v štirih tednih pri tukajšnjem uradu odprt priziv na visoko c. kr. deželno vladu.

Mestni magistrat v Celovcu, 3. junija 1890.

Župan: F. Erwein l. r.“

Toda marljivi društveni odbor se po tem ukazu mestnega magistrata nikakor ni dal preplašiti, ker narodna čast in dolžnost mu nista smela dopuščati, izpolniti neumestno zahtevo. Po gosp. dr. Juriju

Krašovcu v Celji vložil je dné 13. junija pri magistratu pritožbo na vis. deželno vladu. Pritoževal se je, da magistrat zahteva od njega, naj zaradi nemških gospodov na magistratu uraduje nemški, akopram magistrat nima nobene pravice to zahtevati. Kakor druga oblastva v Celovcu, tako je tudi mestni magistrat dolžan, sprejemati vloge v drugem deželnem, t. j. slovenskem jeziku, ker v Celovcu samem in v celi okolici prebivajo Slovenci v večjem številu, — ker je cela tretjina prebivalcev Koroške slovenska.

To pritožbo društvenega vodstva je c. kr. deželna vladu odklonila dné 13. julija 1890. l., kakor je naznanil magistrat društvu dné 17. julija štev. 9548:

„Proti našemu odloku z dné 3. junija t. l. št. 6671, s katerim se je vodstvo „Katol. političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ naprosilo, naj svojim vlogam na mestni magistrat priloži nemški prevod, se je imenovano društveno vodstvo pritožilo pri c. kr. deželni vladu in prosilo, naj se zgoraj omenjeni odlok razveljavi in mestnemu magistratu naroči, da na slovenske vloge imenovanega društva odgovarja v slovenskem jeziku.“

Tej pritožbi in v njej izraženi želji c. kr. deželna vladu ne more ugoditi, ker ni nobenega ukaza, po katerem bi moral celovski mestni magistrat čisto slovenske vloge vsprejemati in v slovenščini reševati, in ker je uradni jezik pri celovškem magistratu od nekdanj nemški, kar se opira na okoliščino, da je uradno ljudsko števljenje leta 1880. našelo v Celovcu med 18.747 prebivalci 17.119 nemško, 629 slovensko in 83 drugače govorečih.

Proti tej razsodbi je v štirih tednih po dnevu dostavljenja odprt priziv na vis. c. kr. ministerstvo notranjih zadev.“

(Dalje sledi.)

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Četrto poglavje.

Prisega v Blarnley-u.

Učenjak vendar ni dolgo spal; še ni bila četrta ura v jutru, ko zapazi Peter svojega tovariša, da tiho stopa proti mizi, prižge si svečo, sede in začne pisati. Vidi, kako doktor z rudečim pisalom črta po papirji različne podobe, katere zaznamuje s črkami — in slednjič, ko mu menda niso všeč, pihne po papirji in je s prstom pobriše. Papir in pisalo sta bila njegova iznajdba. Ko je bil to končal, zgrnil je listič ter ga porinil v svojo listnico. Potem je z navadnim črnilom spisal dva ali tri pisma, puščeč mej vrstami široke prostore, katere je popisal pozneje z brezbarveno tekočino, ter jo varno usušil, držeč je nad gorečo svečo. Na to migne Petru. Ta pristopi k mizi.

„Bodite tako prijazni in prečitajte mi te liste, a bolj tiho, da se tovariš ne vzbudi!“

Peter prečita najprvo list, v katerem Irvinghton svojemu prijatelju doktorju Burmanu, profesorju visokih šol v Novem Yorku, sporoča o neki novi iznajdbi.

„Ali ničesa drugega ne vidite?“ vpraša doktor.

„Prav nič drugega ni tu!“

„Še jedenkrat pogledjte!“

„Prav gotovo?“ vpraša doktor smehljaje.

„Pripravljen sem, na svojo častno besedo to potrditi!“ odgovori mladenič; „a videl sem vas, ko ste pisali mej vrste in vendar ne morem ničesa razločiti.“

„Dobro!“ pravi doktor. Ko je vsak list tako natanko pregledal, dejal jih je v zavitke in zapečatil s pečatom, ki je kazal odprto knjigo, in na nje prvi strani imel vtisnjene besede: „Plus scientia quam armis.“

Ko je učenjak vse to zvršil, nasloni se v naslonjač in jame pušiti iz pipe, Peter pa sede na divan, ki mu je služil v postelj in opazuje izraz doktorjevega obličja. Okolu ustén zaigra mu čuden smehljaj: spominal se je umoritve zasledovalca. Čez nekaj časa reče: „Danes bo lepo, naredili bomo izlet.“

„Kam pa?“ vpraša nevoljen Peter; ni ga veselilo izgubljati dragi čas za izlete.

„V Blarnley,“ odgovori doktor; „to je bil slaven grad iz XV. stoletja; sezidal ga je Mac-Carthy. Sedaj je razvalina; ohranjen je le še stolp, kakih 100 črevljev visokosti. Na vrhu njegovemu je kamen, ki bo onemu, ki bo priplezal do njega in ga poljubil, podaril dar zgovornosti. Tako se pripoveduje.“

„Radi tega ne bom plezal na njega,“ odgovori Peter, „akoravno se mi ne zdi pretežavno.“

„Jan gotovo ni teh misli; gotovo pa je, da ne smemo zapustiti Corka, da bi ne videli znamenitega stolpa.“

„V tem času tam ne bomo našli tujcev,“ pripomni Peter.

„Toliko boljše; jaz ljubim najbolj samoto,“ dé doktor in pomenljivo pogleda Petra.

„Nihče je ne ljubi bolj, nego jaz!“ zavrne Peter.

„Potem bodite pripravljeni in povejte to tudi Janu. Ob desetih bom nazaj; ob desetih se z vlakom odpeljemo.“ Na to si obleče vrhnjak in otide.

„Kako čuden mož!“ mrmra Peter. „Vsem, česar se loti, leži nekaka skrivnost; Firebrand ga imenuje strijca in se trese pred njim, a Butterflee ga komaj pozna. V Ameriko pošilja tajna pisma, kakor, da ima on vse zadeve tajne družbe v rokah; pri tem je prijatelj lordov in vseh naših sovražnikov. Vsak ga pozna, a nihče ne vé, kdo da je. — Kaj, ko bi bil še — ogleduh! — A, to ni mogoče!“

V hipu se ozre. „Že po konci, ljubi Peter?“ vpraša Firebrand.

„Kakor vidite, da; sicer pa vso noč nisem zatislil očesa.“

Moj strije je še pridnejši, na stopnicah sem ga srečal.“

„Komaj je dné pričakoval, menda je deset pisem spisal.“

„Sporočilo učenjakom o bazaltih.“

(Dalje sledi.)

Iz Hrvatske.

(Izvirni dopis.)

Pred nedavnim je priobčil neki dr. Milašin v madjarskem časopisu „Egyetertes“ razgovor, ki ga je imel s škofom Strossmayerjem na železnici od postaje Nove Gradiške do Broda. To je vožnja 4 ur, pa je po tem takem bil tudi razgovor ravnopraven. Kakor je škof Strossmayer zgovoren in priazen, odgovarjal je po svoji navadi na vsa vprašanja Milašinova, seveda jih le ta ni vseh razumel, nego jih je priobčil tako, kakor si jih je sam telmačil; zatorej tudi ni vse resnično, kakor poroča omenjeni intervjvist. Kdor pozna škofa Strossmayerja, mogel si je precej sam misliti, da mu je omenjeni poročevalec podtaknil besede, katerih on ni nikdar mogel izgovoriti. Tako namreč trdi poročevalec, da bode po nazorih Strossmayerjevih Evropa čez 60 let vsa republikanska. Tudi ob odnošajih mej Hrvatsko in Ogersko sodi Strossmayer gotovo drugače, nego je v omenjenem pismu izrečeno. Da je temu tako, potrjuje tudi izjava samega škofa v „Obzoru“, kjer se omenja ta razgovor in kako ga je Milašin po svoje zasukal. Vsak trezen človek veruje škofu, ali dunajski in peštanski listi so se poprijeli tega razgovora, ko muhe medu, ter pišejo o tem cele članke in grdiyo škofa na vse razne načine. To sicer ni nič novega. Kaj bi neki počeli liberalci dunajski in peštanski, da nimajo prilike pisati o katoliških duhovnikih, posebno še peštanski o škofu Strossmayerju, ki jim je od nekaj bil trn v očesu. Na vse take napade so duhovniki že pripravljeni, a Strossmayer jih je doživel že neizmerno veliko, najboljši dokaz, da je v resnici znamenit cerkven dostojanstvenik, pa tudi vzgleden in uvažen narodni vodja hrvatski, kar je tudi Milašin v svojem spisu moral priznati.

Komaj je pa malo potihnula razburjenost dunajske in peštanske žurnalistične gospode, ko se vzdigne proti škofu druga ličnost, ki je gotovo najmanj sposobna, da sodi o tako glasovitem domoljubu, kakor je Strossmayer. Zagrebški veliki župan Štefan Kovačević napisal je v listu „Egyetertesu“ spis, ki je oduren v vsakem pogledu. Že pisava njegova dokazuje, kdo ga je pisal, še bolj pa obrekovanje, s katerim se hoče tukaj škof Strossmayer pred svetom ponižati. Veliki župan trdi v svojem spisu, da ni res, kar piše Milašin o priljubljenosti škofa Strossmayerja na Hrvatskem. Ko bi bil škof zares priljubljen, imel bi jačo stranko v saboru hrvatskem, nego jo ima zdaj, pa tudi sam bi gotovo prihajal v sabor, ko bi bil prepričan, da bi se kdo nanj oziral. Tako porogljivo govori o škofu in njegovej stranki isti veliki župan, ki je pri zadnjih volitvah dal enostavno zbrisati toliko število volilcev neodvisne stranke, kolikor mu jih je bilo na potu, da se izbere njegov kandidat. O tem činu se je interperiralo seveda v saboru, ali še do dandanes ni sledil odgovor in menda tudi ne bo. Tukaj se ne vpraša za poštenje, nego odločuje le moč jačega.

Pa tudi gospodarstvo Strossmayerjevo je po mnenju velikega župana Kovačevića čisto neracionalno, a da je mogel škof za narodne svrhe toliko denarja dajati, tega so krive poprejšnje vlade, ker niso pazile, kako škof gospodari. On je posekal skoraj vse šume, pa dobil razmerno le malo vsoto za les, kajti ako se dobi zdaj za 400 oral 450.000 goldinarjev, mogel bi bil škof dobiti za 20.000 oral 22.500.000 gld. To je sicer dober račun, ali veliki župan je pozabil pri tem, da je Strossmayer prodajal šume še v onih časih, ko se je lep hrast cenil največ za 5 do 10 gld., kakoršnega zdaj ne dobiš izpod 100 do 150 gld. Zdaj je les sploh mnogo draži in pa komunikacije so pri nas boljše ter se more les lažje izvoziti. Da je temu tako, potrjuje gospodarstvo na vseh drugih slavonskih posestvih. S tem računom se je tedaj veliki župan jako prevaril, kakor tudi z ostalimi trditvami o slabem gospodarstvu, kakor o vinogradih, katere je filoksera pokončala, kakor v ostalej Slavoniji, ter ne more biti dohodka od njih.

Sploh pa je veliki župan najmanj sposobna oseba, da sodi djakovskega škofa. On je sploh zagrizen sovražnik duhovnikov ter že na ta način pristransk v sodbi. Vsi se še spominjamo, kako sramotno je govoril o duhovnikih v saboru. A kot glavni zastopnik sedanjega sistema na Hrvatskem obsojuje seveda vsacega, kdor ni njegovih nazorov. O duševnih sposobnostih nečemo soditi, samo toliko moremo reči, da je Strossmayer v vsakem pogledu kot duševni velikan poznat po celem Evropski in da je

ravno on proslavil Hrvatsko, dočim pozna Kovačevića le Hrvatska in Ogerska po njegovih izbornih nasiljih, kajti on je odsev današnje ogerske vlade v pogledu na Hrvatsko ter v njenem smislu tudi deluje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. septembra.

Notranje dežele.

Potovanje cesarjevo v Prago. Konservativni „Čeh“ opominja Čeha v Liberci, naj pri prihodu cesarjem javno pokažejo svojo narodnost, da bodo tudi odločilni krogi spoznali, da Liberce ni čisto nemško mesto in da sploh na Češkem ni zaključenega nemškega ozemlja.

Katoliško šolsko društvo. „Politische Fragmente“ so nasvetovali, da bi se denar, ki so ga nabrali za osnovo katoliškega vseučilišča v Soinogradu, podarili katoliškemu šolskemu društvu, da osnuje z njim kako katoliško učiteljsko. Ta nasvet pač ni posebno umesten baš sedaj, ko se je zopet nekoliko bolj oživilo zanimanje za katoliško vseučilišče. Važnosti katoliškemu učiteljskem ni odrekati, ali vseučilišča ne morejo nadomestiti. Z vseučilišč se je zasejal protiverski duh med razne stanove in le s katoliškim vseučiliščem je mogoče stvar popraviti. Res je obžalovati, da darovi tako počasi dohajajo, ali obupavati ni treba, tudi Rim ni bil jeden dan sezidan.

Slovani v Šleziji. „Gazeta Polska“ pozivlja šleske in bukovinske Poljake, da bi svoje šolske zahteve spravili pred državno sodišče, kar so storili o svojem času z uspehom Rusini. Tudi mi se v tem oziru strinjamo s poljskim listom. O svojem času je državno sodišče na le Rusinom, temveč celo nekaterim spodnjearstrijskim češkim občinam pripomoglo do enakopravnosti v šoli. Z ugodno razsodbo bi tudi mi Slovenci dobili novo oporo za naše narodne zahteve.

Bauernvereint. Tudi na Tirolskem skušajo liberalci odvrti kmete od katoliških poslancev s snovanjem „Bauernvereinov“. Dosedaj s temi društvi niso imeli posebnega uspeha, ali vendar se nevarnost ne sme prezirati. Bauernvereinoveci posebno s tem agitujejo proti katoliškim poslancem, da so ti dovolili veliko milijonov podpore tržaškemu Lloydju. Kmetje seveda ne vedo, da je to le zvijača in da so liberalci, za katere ta kmetjska društva delujejo, sami najbolj se potegovali za Lloydovo podporo.

Novi ogerski primas. Budimpeštanski listi hoté vedeti, da bode Kornelij Hidosy, škof v Ogerski Sobotici, primas ogerski. Kmalu bode to imenovanje objavil uradni list. Škof Hidosy se je sprva bajé branil prevzeti to čast in jo je prevzel le na izrecno željo cesarjevo. Škof Hidosy je rojen dne 13. julija 1827 v Komornu, kjer je bil njegov oče mestni uradnik. V Komornu je dovršil gimnazijo. Bogoslovja se je učil v Požunu in Budimpešti. V poslednjem mestu je bil posvečen v mašnika. Sprva je kapelanoval v ostrogonskem komitatu. Pozneje je bil profesor v trnovskem konviktu. 1873. leta je postal ravnatelj temu konviktu, hkratu pa tudi kanonik ostrogonski in titularni opat. Kmalu potem je bil imenovan za sekcijskega svetnika v ministerstvu za bogočastje in nauk. 1878. leta je postal titularni škof in 1883. leta pa škof v Ogerski Sobotici.

Vnanje države.

Katoliški shod v Gdanskem. Če tudi se je Poljakom dovolilo, da bodo smeli na katoliškem shodu v Gdanskem v materinščini se razgovarjati, vendar nekateri poljski listi odsvetujejo jim udeležbo, češ, da je razžaljenje za Poljake, da se je nemški katoliški shod sklical na poljskih tleh. Pričakovati je pa, da narod ne bode poslušal teh svetov in se bode udeležil shoda. Poljaki morajo pomisliti, da jedini verni njih zavezniki v pruskem deželnem in nemškem državnem zboru so člani katoliškega centra. Če se z nepremišljenim postopanjem še nemškim katolikom zamerijo, bodo povsem brez zaveznikov.

Holandsko. V novem holandskem ministerstvu ni nobenega katolika. Ponujali so katolikom jeden portfelj, pa ga niso hoteli prevzeti. Jeden sam katolik bi v liberalnem ministerstvu itak ničesar ne opravil, ali odgovoren bi pa le bil za postopanje liberalne vlade. Nova vlada hoče nekda jako zmerno postopati. V šolskem vprašanju se liberalna vlada pač ne bode dosti ozirala na katolike.

Chile. Vstajniki so že vzeli Sant Jago. Vicuna, ki bi bil novi predsednik, dva ministra in prefekt iz Valparaisa so bežali na tuje ladje, da jih ne vjamejo. Bolmaceda je pobegnil, pa se ne vé kam. V boju, predno se je udalo mesto Valparaiso, izgubile so vladne čete več tisoč mrtvih in ranjenih, blizu pet tisoč ujetih. Zgubili so vse topove. Mej bojem se je več polkov pridružilo sovražniku.

Izvirni dopisi.

S Črnega Vrha nad Polhovim Gradcem, dne 29. avgusta. Molčečnost je sicer lepa čednost, ker veliko hudega zabrani, — a za časnikarja bilo bi

pa vendar „mrvo h'd“, če bi se od nikoder nihče ne oglasil. Tudi pri nas v „puščavi“ navadno molčimo, da ne motimo sveta, pa tudi svet ne nas — v premišljevanju.

To je namreč v sedanjih „ozbiljnih“ časih silno potrebno, kajti brez pomisleka storjeno, je rado skazeno. Vendar bi pa čez dolgo časa tudi jaz rad s par vrsticami pripomogel, da bi bil list malo prej napolnjen. Zato že premišlujem, tuhtam in preudarjam, odkar nas je zapustila, cvetoča pomlad, kaj da bi sporočil v dosedaj še „belo Ljubljano“, kjer že od novega leta naprej — „vali se in hrka in vré in kipi“, — tako, da je nas puščavnike začelo skrbeti, kaj bo iz tega.

Človeku je bajé prirojeno, da o tem najrajši govori in piše, kar mu je najbolj pri srcu. Jaz bi tudi rad prišel s tem, kar mi je najbolj na jeziku, pa bojim se, da bi kdo že naprej ne uganil mojih mislij, češ, bo pa zopet jeden „kseselo“ od tiste že tolikokrat imenovane eeste, ki je nikoli ni bilo in je menda tudi ne bo. Toda: „E pur si muove!“ Začetek je že storjen.

Sedaj se popravlja cesta od Zaloga do Polhovega Gradca in prihodnje leto se prične proga Črni Vrh-Polhov Gradec po dolini „Božna“. Slavni deželni odbor je dovolil za letos podpore 1000 gld. in ravno toliko posojila, katero ima vrniti črnovrška in pogradska občina, vsaka pol. To je menda vendar dokaz, da „glas vpločega v puščavi“ včasih seže do ušes!

Seréda bi se bilo moralo to že zdavnaj zgoditi, pa ker ni bilo tožnika, tudi sodnika trebalo ni.

Ker sem bil v zadnjem dopisu omenil, da bi bilo dobro, ko bi blagovotil nas zaslužni in obče-spoštovani g. vladni svetnik in okrajni glavar osebno prepričati se, kaj je „terra deserta et invia“, — moram danes hvaležno priznati, da ta opombica ni bila zamán.

Dne 27. julija je naši „gorski republik“ došla ta izvanredna čast. Prišel je g. glavar, spremljan od g. grofa Korinskega, od načelnika cestnega odbora, g. Kotnika, in dveh županov, da se, kakor je rekel, na lastne oči prepriča, kako da je tam, kjer do sedaj še nikdar ni bil. Pri dohodu sicer ni bilo obligatnega pokanja topičev, niti slavolokov s pomembnimi napisi, — pač pa smo bili silno veseli, kar nas je bližnjih sosedov (in to sva dva: jaz pa sosed), — da so ta skozi toliko stoletij zapuščeni kraj obiskali tako odlični gostje, in sicer ne kot hribolazci, pač pa z namenom, da s svojim vplivom pripomorejo, da bo v par letih pot izpeljana v resnici tako, kakor je sedaj — na papirju. Dokler pa tega ni, smo ljudje tukaj le malo na boljšem, kakor polž. On mora, kakor vsakdo vé, tudi hišo seboj nesti, če gre kam z doma, dočim pri nas zadostuje, da človek samega sebe nese, — z doma in domov, — hiša ga čaka doma.

Pokojni g. deželni glavar je bil lansko jesen obljubil, da bo našo težnjo podpiral, kar bo moči, pa ga je, žalibog, smrt preselila tja, kjer se za pota in ceste nihče ne pregovarja.

Zatorej se v imenu zapuščenih tukajšnjih hribovcev obračam do njegovega g. naslednika, ki je dosedaj, ko je imel ceste „v rokah“, marsikje ljudem pot uglasil, naj bi tudi nam po svoji moči pomagal, da bi že skoro Miklavž prinesel tisto gobo, s katero bi se izbrisal še ta jedini madež v okolici ljubljanski, — namreč pomanjkanje poti v Črni Vrh.

Sreča v nesreči je pa tukaj vendar ta, da nas povodenj ne doseže, pač pa revščina, tako, da bomo v kratkem navezani le na „frišen luft“, ki je za celo leto gotovo mej brati vreden za slehernega par sto goldinarjev, le, da ga ni moči v denar spraviti. Pa škoda že skoro, da sem to omenil. Bojim se, da ne bi gosposka v prihodnje tudi od tega zahtevala dohodninskega davka, vsaj, če bo tako natančna, kakor letos, ko je bilo treba naznaniti ne le to, kar človek zasluži, marveč tudi, kar dobi „za šenk“. Ko bi se ne bal zamere, nasvetoval bi gosp. finančnemu ministru (če je državna blagajnica res tako v škripih), naj tudi beračem naloži dohodninski davek.

Prvič jih je veliko, drugič nimajo še nič davka in tretjič je vse „dohodek“, kar dobé (hrano imajo zastonj, obleko in stanovanje tudi). Za jedno mrvice bi se državni maček gotovo zredil od tega davka. „Slovenski Narod“ pa naj bi svoj najnovejši priimek „brezdomovinci“ prebesele rajši na berače, nego da ga vsiljuje duhovščini, kajti berači so res „povsod poznani, nikjer domá.“

Ker so bili letošnji pasji dnevi (zlasti proti koncu) posebno „električni“, dali smo iz strahu

pred strelo napraviti nov magnet pri cerkvi in kapeli. Izvršil je to delo g. A. Belec iz Šentvida po najnovejših izkušnjah v našo splošno zadovoljnost. Strelovod pri cerkvi je že prestal prvo skušnjo, in sicer „z odliko“. Treščilo je vanj ob 10. uri zvečer, ravno ko je cerkvenik „oblačico odzvanjal“. Čutil je sicer, da se je „mrvo“ potreslo, pa strela je bila gredoč v tléh, ker je za strelni odvod napeljana bakrena vrv, in ta je, kakor je zatrjeval mojster, najmanj sedemkrat boljša, kakor navadna železna „šina“.

Tudi cerkveno nebo (baldahin) smo si morali omisliti, ker nam je prejšnje lansko leto neki cerkveni uzmovič sežgal iz jeze, ker v kamnu nič denarja ni našel. Preskrbela nam ga je gospa Hofbauer v Ljubljani, in sicer za tako nizko ceno, da se je le čuditi, zakaj da še marsikdo kaj takega naročuje pri dunajskih tverkah. Tudi tukaj naj velja: „Svoji k svojim!“.

Kakor po Dolenjskem lepo kaže vinska trta, kjer so škropili, tako pa tukaj praprot bujno raste, ne da bi bilo treba za to kaj „modre galice“. Nastilje bo torej dovolj, le za želodec bo pa marsikomu primanjkovalo, kakor po drugod, za kar gre zasluga v prvi vrsti letošnji zimi.

Sadje nam je bilo pa večjidel že v cvetju dozorelo, tako, da bomo v jeseni imeli precéj dela prihranjenega. Če bi bil človek uslišan vsaj v tem, česar najbolj želí, pridružil bi se tudi jaz g. Gregorčiču, ki póje v svojem „projektu“:

„Prekóval bi v tolarje luno
In solnce v cekine suhé;
Morda bi z obojim poplašal
Državne in svoje dolgé.“

Iz Zagreba, 28. avgusta. Po predstavi „Dubravke“ v gledališču ob 8. uri zvečer šli so dalmatinski gostje in z njimi mnogobrojna množica v izložbeni prostor, kateri še ni bil nikdar tako napolnjen; — cenilo se je nad 12.000 oseb. Pogled na lepi, z lampijoni odičeni prostor, bil je prav diven! Pred vseučilišnim poslopjem je bil postavljen velikanski transparent, predstavljajoč alegorično združenje Dalmacije s Hrvatsko — in obdan s krasnim okvirjem zelenja in cvetja. Pred stranparentom stala sta doprsna kipa Njiju Veličanstev cesarja in cesarice. Vojaška godba je proizvajala najlepše [komade slovanske glasbe. Ko pa se je po 8. uri vrnilo pevsko društvo „Kolo“ iz gledališča v svoje poslopje na jugo-vzhodni strani izložbenega prostora, napravilo je gostom na čast raz krasno odičenega balkona kratek koncert, popevajoč Fallerjevo „Himno Fra. Andr. Kačić-Miošću“, Zajčevu „Poputnice Kola“, Eisenhutov „San“, Hajdrihovo „Jadransko morje“, Zajčevu „Črnogorac Črnogorski“ in Eisenhutov „Ustaj rode!“ Koncem morali so vrli pevci dodati še več narodnih pesen in divno našo: „Liepa naša domovina!“

Navdušenost bila je tolika v občinstvu, da so so i nekatere napominanih skladeb morale ponavljati, tako Eisenhutov „San“, katerega krasni bariton-solo je peval g. Hreljanović tako izborno, da je bil nagradjen z lepim vencem. Koncert se je končal okolu 10. ure.

Včeraj ob 11. uri priredil je mestni odbor v dvorani „Sokola“ dalmatinskim gostom buffet, kateremu je prisostoval mestni župan dr. Amruš, prof. dr. Bresztyenszky, Folnegović i. dr. Razne napitnice imeli so razven omenjenih še: dr. Mihaljevič iz Špljeta, kateri se je zahvaljeval na pristrčnem vsprejemu svojih rojakov ter nazdravil zjedinjenju Dalmacije s Hrvatsko; v istem pomenu nazdravil je prisotni poljski književnik dr. Hankiewicz. V imenu hrvatske mladine je naredil napitnico g. Javand, a br. g. Ban iz Bosne in književnik Vid Vuletič-Vukasović izrekla sta toplimi besedami željo, da bi v zjedinjeni Hrvatski našli „mjesto“ tudi Bosna in Hercegovina. Pesnik g. Harambašić je nazdravil tudi g. Starčević-u, katero napitnico je mladi svet burno odobral.

Zvečer ob 6. uri je bil v glasbenem zavodu na čast dalmatinskih gostov vokalni koncert po vzoru „Slavjanskega“, pri katerem so sodelovale najboljše umetniške moči.

Po koncertu je bil ples. Večina gostov pa se je po koncertu zbrala h komersu v mestni streljani, katerega se je udeležilo nad 600 oseb.

Predsednikom je bil izvoljen per acol. poslanec dr. Frank. Vseh 15 govornikov zahtevalo je mej burnim odobravanjem občinstva združenje Dalmacije s Hrvatsko. Dr. Frank je priporočal Dalmatincem, da si na podlagi društvenega zakona osnové po vsej deželi društva, katera bodo imela jedini smoter, da

pospešavajo to združenje. Pri volitvah pa naj volilci zahtevajo od svojih poslancev, da brez ozira na političko organizacijo ne zahajajo niti v državni zbor na Dunaj, niti v deželni zbor v Zader, temveč v Zagreb — (Burni živio-klic!) — ker le tem potom bode se združenje omogočila. Dalmacija ni vzdržavana dežela, niti ni Hrvatska, dà, Dalmacija prišla je po slabi gospodarstveni politiki v pasivno stanje. Milijoni, koje Hrvatska odšteva za ogerske potrebe, porabili bi se dokaj koristnejše za dalmatinske investicije. Na predlog Davida Starčevića odposlala se je vredništvu „Narodnih Listov“ v Prago v tem smislu brzojavka.

Včeraj predpoldnem čitala se je v frančiškanski cerkvi sv. maša v glagolitici, katero je daroval č. g. o. Simić. Službe božje se je udeležilo mnogobrojno meščanstvo in dalmatinski gostje.

Danes v jutru zbrali so se dalmatinski gostje zadnjikrat v dvorani mestne streljane, kjer se je v imenu svojih rojakov — Dalmatincev zahvalil špljetski župan dr. Bulat mestnemu odboru zagrebškemu za pristrčni vsprejem, kateri je prekašal vsako pričakovanje. Govornik je zagotavljal, da bodo bratje, vrnivši se v domovino svojo, radostno sporočali o lepih vtisih, koje jim je napravil ta posét, ter navdušeno propovedovali o vzvišenem našem smotru: združenju z materinsko zemljo.

Od strani mestnega odbora poslavljaj se je govornik najpristrčneje od odhajajočih bratov.

Na kolodvoru pa se je zopet zbrala nebrojna množica, spremljajoč priljubljene jim goste. Kolodvorski peron bil je do cela natlačen in čim bližje je bil čas odhoda, tem večja je postajala gneča v kolodvorskih prostorih. Tu si znanci stiskajo roke, tam se prijatelja objemata in poljubujeta, menjavajo se slike, mali spominki s hrvatskim grbom, rudeče narodne kapice z napisí: „Živela Hrvatska!“ in mej tem doné glasovi, vskliki: Živeli Dalmatinci! Živela velika slobodna i zedinjena Hrvatska! — Prišel je trenotek, da so morali gostje vstopiti v vozove, a še tu spremili so jih hrvaški rodoljubi do vozov, stiskaje jim zadnjikrat roke v bratski ljubavi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. septembra.

(„Slovenski Narod“ se zopet čoha.) V včerajšnji številki je pisal: „Shod „Katol. polit. društva“ v Škofji Loki je bil zelo slabo obiskan, domačinov je bilo k večjemu 40, mej njimi večji del primoranih. Največ je bilo „gospodov in lemenaterjev“. Od tukajšnjega razumništva ni bilo nikogar. Udeležil pa se je shoda deželni glavar Detela in tako zopet pokazal, da z dostojanstvom ne pride tudi takt.“ — Ker je „Slov. Narodu“ že obstanek „Kat. polit. društva“ velika pregreha, zato je tudi umevna njegova jezica ob vsakem shodu tega društva. A nihče drugi, ko njegovi patroni so provzročili to društvo, torej naj radi ali neradi na svoj rováš zarezajo tudi posledice. „Slov. Narod“ pa naj bi imel več ozira do potrpežljivosti svojih čitateljev ter jim poročal resnico, sicer mu tudi tedaj ne bodo več verjeli, kedar bo pisal istino. Tako je bilo pri zadnjem shodu v Škofji Loki najmanj 60 zavednih meščanov, in sicer samih volilcev, med njimi tudi gosp. župan in bivši deželni poslanec B. Mohar. Torej tudi ni istina, da je bilo največ „gospodov in lemenaterjev“, ker mi smo videli le 13 gospodov duhovnikov. Da se je gospod deželni glavar udeležil shoda, je to storil kot ožji loški rojak in član društva, kateremu je od postanka prvi podpredsednik, kakor je bil društven član tudi pokojni deželni glavar dr. Poklukar in je prihajal k shodom, kedar mu je dopuščal čas. S tem se ni ne prvi ne drugi pregrešil proti svojemu dostojanstvu in taktu, ker „Kat. politično društvo“ ni zveza anarhistov in petrolérjev in ker smo popolnoma uverjeni, da bode g. Oton Detela kot deželni glavar nepristransk proti vsem političnim strankam v deželi, kakor to zahteva njegovo dostojanstvo, katero mu je podelil presvetli cesar sam. Sicer pa se od „Slov. Naroda“ nihče ne učil, še manj pa naučil takta.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca avgusta vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 348 strank 89.913 gld. 84 kr., vzdignilo pa 244 strank 114.675 gld. 44 kr.

(Z Vrhniko) se nam poroča: Otvorjenje „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“ se je zadnje nedeljo prav lepo in dostojno vršilo. Iz Ljubljane, Šentvida nad Ljubljano in Novega Mesta se je pripeljalo dopoldne nad petdeset gostov, katere

je pri prvem slavaloku prav iskreno pozdravil vrhniški župan g. Gabrijel Jelovšek. Ob 10. uri je bila slovesna sv. maša, katero je daroval čast. gospod prof. Gnezda, propovedaval je čast. g. dr. Marinko o potrebi in koristi katoliških rokodelskih društev. Popoldne je bila prav živahna zabava. Obširnejše poročilo pride.

(Valerijina ustanova.) Soproga gosp. deželnega predsednika, blagorodna gospa baronovka Emilija Winkler je za Valerijino ustanovo v podporo častniških hčerá v zavodih nabrala 1100 gld.

(Iz deželnega šolskega sveta.) Tretje učiteljsko mesto na deški ljudski šoli v Postojini je dobil g. St. Primožič, četrto mesto ravnotam pa gosp. Josip Hribar, bivši pomočni učitelj na drugi mestni deški šoli v Ljubljani; nadučiteljsko mesto v Moravčah je dobil g. Ivan Toman, doslej drugi učitelj moravški; učiteljsko mesto v St. Jurju pri Kranju je dobila gđ. Ivana Hromec, doslej v Starem Trgu pri Ložu; začasni učitelj v Dolih, g. Maks Ivanetič, je dobil stalno službo v Doboveu. Gospa Ernestina Oman, začasna učiteljica v St. Jurju pri Kranju, pride začasno v Voklo; gđ. Filomena Koceli, izprašana učiteljska kandidatinja, pride začasno na dvorazrednico v Preddvor; g. Julij Flis, učitelj na Bizeljskem, pride začasno v Sorico, g. K. Pikel pride začasno iz St. Mihela v Prežganje; g. V. Jaklič, izprašan kandidat, pride začasno v St. Vid nad Ljubljano in gđ. M. Skul, izprašana kandidatinja, v Šmarje.

(Dolenjska železnica.) Vsled dopisa vodstva za zgradbo dolenjske železnice v Ljubljani z dné 24. avgusta t. l. bodo pričeli na projektirani progi dolenjske železnice kopati jame, da se prepričajo o kakovosti zemljišča in morejo napraviti natančen proračun. Vodstvo se bode z dotičnimi posestniki pogodilo na ta način, da vzame za eno leto v najem oni prostor, kjer bode izkopalo jamo, po preteku tega časa pa zopet izročilo posestniku v prvotnem stanju, ko bi se isti kraj v tem času stalno ne razlastil. Vodstvo ima za to delo pravico po zakonu z dné 18. svečana 1878; ko bi se kateri posestnik ustavljal, more ga c. kr. okrajno glavarstvo k temu prisiliti.

(Vdovsko učiteljsko društvo) bode imelo občni zbor dné 4. septembra t. l., in sicer ob 10. uri na Starem trgu št. 13, v I. nadstropju. Ob 8. uri bode sv. maša pri sv. Jakobu. Na dnevnem redu občnega zbora je tudi razgovor o društvenih udih, ki vplačujejo že nad trideset let. Od 1. septembra 1890 do 1. septembra 1891 je imelo društvo skupnih prihodkov 3530 gld. 78 kr., stroškov pa 3117 gld. 23 kr. Vdovam in sirotam je društvo izplačalo 1599 gld. 29 kr. Imetje znaša 50.299 gld. 8 kr., in sicer v obligacijah 45.750 gld., v hranilnici 3585 gld., v privatnih dolžnih pismih 550 gld., v blagajnici 413 gld. 55 kr. Društvenikov je 94, mej temi 28 takih, ki plačujejo že nad trideset let.

(Iz kapucinskega reda.) K zadnjemu poročilu o premembah v kapucinski provinciji nam je še dodati, da je bil dné 25. avgusta v Lipnici izvoljen za provincijala P. Ferdinand Platnar, za definitorje P. Rafael Oblak, P. Gregor Jenič, P. Friderik Inglič in P. Norbert Brix.

(Imenovanje.) Gosp. St. Milavec, kancelist pri okrožnem sodišču v Novem Mestu, je imenovan za zemljiškega knjigovodjo v Kočevju.

(Z elektriko usmrteni.) „Dol. Novicam“ se poroča iz Novega Jorka, da so bili v kaznilnici Sing-sing z elektriko usmrteni štirje morilci, in sicer James Slocum, Harris Smiler, zamorec Word in Japonec Ingigo. Prvi trije so mirno in brez strahu stopili na stol, četrty pa se je branil na vso moč. Usmrtenje hudodelcev z elektriko je še le malo časa v navadi.

(Šestdeset malih povestij za otroke.) Poleg italijanskega izvirnika spisal Janko Leban, nadučitelj v Bagunjah pri Cerknici. — V Ljubljani 1891. Založil Janez Giontini. — Cena 16 kr. — Knjižica s tem naslovom, broječa 44 strani, je namenjena manjšim otrokom, donša jim raznovrstnega berila, mikalnih in poučljivih vzgledov. Smer teh dogodbie pojasnjujejo že naslovi, n. pr.: Bodite odkritosrčni! Varujte šolske knjige! Spoštuj starost! Ne lučajte kamenja! Ne kadite! Snaga. itd. Knjigo bi radi priporočili, ko bi založništvo ne bilo napravilo velike hibe, ker na koncu priporoča tudi druge svoje knjige v nakup in med njimi tudi: Zbirko ljubavskih in snubilnih pisem. To je pač za knjigo, namenjeno otrokom-šolarjem, jako neumestno. Treba torej, da založništvo dotični zadnji list od-

strani iz knjižice, sicer ji ni mesta ne pri šolarjih, ne v šolskih knjižicah, ker omenjena knjižica, ki se ponuja s temi povestimi, gotovo ni v prospeh npravno-verske vzgoje, katero poudarjajo tudi sedaj veljavni šolski zakoni.

(Umrl) je sinoči v Žužemberku Fran pl. Poka, učenec VIII. razreda na ljubljanski gimnaziji. Naj v miru počiva!

(Novomeška okrajna bolniška blagajnica) je imela doslej 451 gld. 75 kr. dohodkov, in sicer so znesli doneski delavcev 221 gld. 81 kr., doneski delodajalcev 229 gld. 94 kr. Razni troški pa so znesli 362 gld. 56 kr., gotovine je torej v blagajnici 89 gld. 19 kr. Všteti pa še niso zdravniški troški.

(„Učiteljski Tovariš“) ima v 17. številki z dné 1. septembra naslednjo vsebino: Jožef Korošec: „Nekaj o zborovanju čeških učiteljev v Pragi v dan 6., 7. in 8. srpana“. — Št. Primožič: „Kaj ovira dober uspeh v ponavljalnici? Kako bi se mogla ista preustrojiti, da bi dosegla svoj namen?“ — A. Fakin: „Kako je v šoli gojiti ljubezen do materinščine, rojstvenega kraja in občne domovine?“ — Književnost. — Listek. — Dopisi. — Vestnik.

(Iz-pred porotnega sodišča.) Včeraj je pri tukajšnjem porotnem sodišču sedela na zatožni klopi 44 let stara šivilja Marija Hinterschweiger, že štirikrat kaznovana zaradi goljufije. Lansko leto pa je z raznimi lažmi ogoljufala tukajšnjega čevljar-skega mojstra M. Spana za kakih 900 gld., zlatarja Sparovica pa za 316 gld. Porotniki so potrdili vprašanja in sodišče je zatoženko obsodilo na šest let težke ječe.

Raznoterosti.

— Revščina v velikih mestih. Predzadnjo sredo se je v Berlinu na cesti zgrudil lepo oblečen mož od lakote. Mimoidoči spravili so ga v neko vežo. Ko se je revež zavedel, je prosil kosček kruha. Prinesli so mu čašo juhe in kos kruha. Ko se je okrepčal, je povedal, da nima denarja, dela pa dobiti ne more.

— Strela-risarica. V ogerski Subotici je strela zadela nekega dečka. Deček pa ni bil mrtev, ampak se je čez nekaj časa zavedel. Na njegovem telesu se pa sedaj poznajo rudeče lepe simetrične podobe, ki so podobne raznim rastlinam.

— Najdražji kolodvor je novi kolodvor v Bombay-u. Delali so ga deset let in stane 40 milijonov goldinarjev. Za ta denar se že lahko zgradi cela, precej dolga železnica. Kolodvor je zaradi tega tako drag, ker so poslopja zares umetniško izdelana. Posebno sta lepi velikanski sohi angleške kraljice, obdani z alegoričnimi podobami, in pa alegorična podoba na srednji kupolji, predstavljajoča napredek.

Telegrami.

Celje, 31. avgusta. Cesar se je udeležil današnjih vojaških vaj do konca. Ob 6. uri je bil dvorni obed, h kateremu so bili povabljeni cesarski namestnik, okrajni glavar, vojni minister, podmaršal Fuchs, generalni major Heyrowsky, več polkovnikov, podpolkovnikov in majorjev.

Dunaj, 1. septembra. Razstavo živl je odprl knez Wrede.

Dunaj, 1. septembra. „Wiener Ztg.“: Na državnih gimnazijah in realkah je zopet premeščenih 23 profesorjev, imenovanih je 28 suplentov, 2 začasna učitelja in 1 vero-učitelj za prave učitelje, 2 suplenta za začasna učitelja. Naučni minister je podelil mesto na

ljubljski realki sedaj pridelenemu profesorju J. Franketu in imenoval suplenta Karola Pirca pravim učiteljem na ljubljanski realki.

Pariz, 31. avgusta. Uradno poročilo iz Santjaga potrjuje, da je armada Balmacedova popolnoma potolčena.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—174)

DOM IN SVET

št. 9 izšel je z naslednjo vsebino: 1. Naši rojaki za morjem. Spisal Ant. Sušnik. 2. Odlomek iz skritega življenja. Spisal J. Budin. 3. Gostačeva hči. Piše T. 4. Na Samovcu. Povest. Spisal Podgoričan. 5. V samoti. Zložil Josephus. 6. Brez domovja. Zložil Ahasverus. 7. Vodotoč v Polici. Zložil Fr. Krek. 8. Podobice iz naroda. III. Babica. IV. Materina smrt. Spisal Podgoričan. 9. Slavenska hiša. Potopisna črtica. Napisal —č. 10. Črtice o Idriji. Spisal Ivan Idričan. 11. Vojaški stan v narodnih pesmih slovenskih. Spisal Prostoslav. 12. Pogovori. Spisal dr. Fr. L. 13. O sedemletni lakoti za časa Jožefa egiptovskega. Spisal dr. F. Sedej. 14. O slovenskih gimnazijah in njih letošnjih izvestjih. Poročla V. B. 15. Slovstvo: A. Slovensko. B. Češko. C. Druga slovstva. 16. Narodne stvari. 17. Raznoterosti. — Slike: 1. Alojzij Plut, slovenski misijonar v Ameriki. 2. Janez Vertin, slovenski škof v Ameriki. 3. Spljet v Dalmaciji. 4. Idrija — nekdanj. 5. Griže pri Celju.

Tuji.

30. avgusta.

Pri **Maliču**: Riedl, Moravitz, trgovec, z Dunaja. — Maiker, trgovec, iz Solnograda. — Kauč iz Postojine. — Schlager in Berlic z Gorenjskega. — Mandič, kapucin iz Travnika. — Jitschinsky, stotnik, iz Prage. — Morovich, zasebnik, z Reke. — Kiepač, zasebnik, iz Krapine. — Gjurdinović, trgovec, iz Spljeta. — Schreiner, zasebnik, s soprogo, in Peez, nadporočnik, iz Pulja. — Edelman, zasebnik, iz Celovca.

Pri **Stonu**: Vafiadi z rodbino; Magnis; Trani, šolski vodja, z rodbino; Misstruzzi s hčerjo, iz Trsta. — Urbančič, trgovec; Wild, major, iz Gradea. — Zwikutzor; Aull z rodbino; Eisler, trgovec, z Dunaja. — Jahuc, zasebnik, iz Zagreba. — Winkler iz Pečuha. — dr. Rak iz Ptuja. — Sterbene, dekan, iz Leskovca. — Schaffer in Tramtz iz Kamnika. — Mlezech, knjigovodja, iz Prage. — dr. Ostertag s sestro iz Sežane. — Dešković, posestnik, iz Spljeta. — Errath, trgovec, iz Mokronoga.

Pri **avstrijskem caru**: Lepšina, trgovski pomočnik, iz Brežic.

Pri **bavarskem dvoru**: Erker, nadučitelj, s soprogo, iz Srednje Vasi.

Pri **južnem kolodvoru**: Zagore iz Št. Jerneja. — Mandelje, nadučitelj, iz Sodražice. — Demšar, župnik, iz Št. Vida. — Mentzinger, častnik, z Dunaja. — Kašič z rodbino iz Trsta.

Umrlí so:

29. avgusta. Herman Lukman, posestnikov sin, 6 mesecev, Franciškanske ulice 16, eklampsie. — Friderika Terglau, železniškega uradnika hči, 11 mesecev, Gospodske ulice 3 enteritis follicularis. — Emil Stefan, uradnikov sin, 7½ leta, Poljska cesta 42, davica.

V bolnišnici:

26. avgusta. Santo Trevisan, delavec, 53 let, pneumonia. 27. avgusta. Jakob Hribar, delavec, 33 let, jetika. — Matevž Leve, delavec, 31 let, Pyopneumothorax. 28. avgusta. Marija Krašovic, kajzarjeva žena, 35 let, tuberkuloza.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		barometra v mm	toplomera po Celziju		
7. u. zjut.	735.7	15.4	brezv.	megla	35.1
31. 2. u. pop.	733.4	22.1	sl. svzh.	oblačno	dež
9. u. zveč.	734.5	15.7			

Srednja temperatura 17.7°, za 0.4° nad normalom.

Potrjim srcem javljam vsem ljubim sorodnikom in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani, nádebudni sin, oziroma brat

Franc Póka pl. Pókafalva,
dijak VIII. gimn. razreda,

včeraj zvečer ob 10. uri, previden s sv. zakramenti za umirajočega, bil poklican v 18. letu dóbe svoje na óni boljši svet.

Pogreb prerano umršega bode v sredo dné 2. septembra po prej darovani sveti maši zadušnici ob 8. uri zjutraj na domačem grobišču v Žužemberku.

V Ljubljani, v dan 1. sept. 1891.

Franc Póka pl. Pókafalva, c. kr. poštni oficijal, oče. — **Fani Póka pl. Pókafalva**, mati. — **Virgilij**, brat. — **Fani, Justina**, sestrí.

Mestu posebnega oznanila. (1)

Ravnokar je izšla v novi kaj lični izdaji molitvena knjižica s naslovom:

Stezica v nebesa.

Bukvice
pridnim otrokom
mesto podobice.

Izdala in založila
J. in Z.

Četrta tatis.

Radi primerne vsebine za otroke res kaj prikladna knjižica velja pol trdo vezana samo 10 kr. komad. Dobiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dné 1. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	90 gld. 50 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 " 50 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 15 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 05 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1010 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	275 " 75 "
London, 10 funtov stl.	117 " 30 "
Napoleonond (20 fr.)	9 " 33 "
Cesarski cekini	5 " 58 "
Nemških mark 100	57 " 70 "

Dné 31. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	102 gld. 80 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 35 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	135 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	180 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma	4½% 100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	189 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 75 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	— " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2707 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 19½ "
Laških lir 100	46 " 95 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4½% zastavna pisma peštanske ogerske komercijalne banke.

4½% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

50.000 goldinarjev

se dobi z jedno

ogersko hipotečno promeso

à 1½ gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dné 15. septembra!